Lietas Nr. C19070914
Lietas arhīva Nr. C-0168-15/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Kuldīgā, 2015.gada 8.janvārī

Kuldīgas rajona tiesa:
tiesnese Anda Brīze

rakstveida procesā izskatīja civillietu Zviedrijā reģistrēts uzņēmums /Nosaukums B/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu un

k o n s t a t ē j a

prasītājs cēlis tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju par nolīgto procentu EUR 1503,95 un līgumsoda EUR 1319,63 piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 16.06.2008. sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) /Nosaukums A/ un atbildētājs noslēguši aizdevuma līgumu.

08.03.2011. starp SIA /Nosaukums A/, kā cedentu, un /Nosaukums C/, Zviedrijā reģistrētu uzņēmumu, noslēgts cesijas līgums (ar 21.11.2011. grozījumiem), saskaņā ar kuru SIA /Nosaukums A/ cedējusi savas prasījuma tiesības, kas izriet no aizdevuma līguma ar atbildētāju.

23.04.2012. /Nosaukums C/ pievienots /Nosaukums B/. Līdz ar to prasītājs, sākot ar 24.04.2012., ir ieguvis prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Saskaņā ar aizdevuma līgumu atbildētājam bija pienākums līdz 15.06.2013. veikt atlikušās aizdevuma pamatsummas un nolīgto procentu maksājumus. Atbildētājs savas saistības nav pildījis pienācīgi, tādēļ 16.06.2013. iestājies atbildētāja nokavējums.

Prasītājs vērsies Kuldīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļā ar pieteikumu pret atbildētāju par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Atbildētājs atzinis maksājumu saistības daļā par pamatparādu.

24.03.2014. Kuldīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis pieņēmis lēmumu nodot maksājumu saistību piespiedu izpildīšanai atbildētāja atzītajā daļā.

Saskaņā ar aizdevuma līgumu atbildētājam ir pienākums par aizdevuma lietošanu maksāt līgumiskos procentus 1,833 % apmērā mēnesī no neatmaksātās aizdevuma summas un līgumsodu 0,5 % apmērā no neapmaksātās summas par katru nokavēto dienu. Prasītājs aprēķinājis līgumiskos procentus EUR 1503,95 apmērā, kas sastāv no līgumā pielīgtajiem nesamaksātajiem procentiem EUR 184,86 apmērā par periodu no līguma noslēgšanas līdz prasījuma tiesību pārejai 09.12.2011. un aprēķinātajiem procentiem EUR 1319,09 apmērā par periodu no prasījuma tiesību pārejas līdz pieteikuma par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā iesniegšanai 06.03.2014., tas ir, par 818 dienām.

Saskaņā ar aizdevuma līgumu prasītājam ir tiesības aprēķināt līgumsodu 0,5 % apmērā no neapmaksātās summas par katru nokavēto dienu. Prasītājs, saskaņā ar labas ticības, samērīguma un dispozitivitātes principu, aprobežojis līgumsoda pieaugumu 50 % apmērā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja procentus par aizdevuma lietošanu EUR 1503,95, līgumsodu EUR 1319,63 un tiesas izdevumus, kā arī apstiprināt prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6 % gadā no neapmaksātās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1469., 1472., 1511., 1548., 1579., 1587., 1651.pantu, 1652.panta otrās daļas 3.punktu, 1661., 1662., 1702., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1765., 1770., 1773., 1775., 1779., 1793., 1801., 1828., 1835., 1838., 1934., 1943., 1946., 2021.pantu.

Prasītāja nav lūgusi lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs iesniedzis rakstveida paskaidrojumu par prasību (lietas 52.-53.lapa), kurā norādījis, ka prasību atzīst daļā par līgumsoda piedziņu EUR 319,63 apmērā. Prasību daļā par līgumisko procentu piedziņu atbildētājs neatzīst.

Atbildētājs nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Līdz ar to, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa nolēmusi lietu izskatīt rakstveida procesā, par ko pusēm nosūtīts paziņojums.

Novērtējusi prasību, rakstveida paskaidrojumus un lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

2008.gada 16.jūnija aizdevuma līgums (lietas 8.lapa) apliecina, ka starp SIA /Nosaukums A/ un /pers. B/ noslēgts līgums, saskaņā ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums Ls 2575,00 apmērā, nosakot atmaksas termiņu – 60 mēnešus.

Noslēdzot aizdevuma līgumu, atbildētājs apņēmies ik mēnesi veikt aizdevuma, procentu un pielīgtās apkalpošanas maksas samaksu, atbilstoši maksājumu grafikam.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Pušu starpā nav strīda par to, ka atbildētājs nav veicis aizdevuma atmaksu aizdevuma līgumā noteiktajā termiņā.

Ar Kuldīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2014.gada 24.marta lēmumu (lietas 11.lapa) maksājumu saistība nodota piespiedu izpildīšanai parādnieka atzītajā daļā, tas ir, daļā par galveno parādu EUR 2639,25 apmērā. Tādējādi prasītājam ir tiesības vērsties tiesā ar prasību par naudas piedziņu parādnieka neatzītajā daļā.

Izraksts no cesijas līguma (lietas 12.-16.lapa) un tā pielikums (lietas 18.lapa), kā arī 2011.gada 21.novembra grozījumi cesijas līgumā (lietas 19.-23.lapa), aizdevumu portfeļa nodošanas - pieņemšanas akts (lietas 25.-27.lapa) un reģistrācijas apliecība (lietas 37.-42.lapa) apliecina, ka SIA /Nosaukums A/ cedējusi prasītājai prasījuma tiesības, kas izriet no aizdevuma līguma ar atbildētāju.

Saskaņā ar Civillikuma 1805.pantu cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

2013.gada 11.jūnijā atbildētājam nosūtīts brīdinājums par saistību izpildi (lietas 48.lapa), kurā viņam atkārtoti paziņots par cesijas līguma noslēgšanu un atbildētājs aicināts līdz 21.06.2013. samaksāt parādu labprātīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.

Saskaņā ar aizdevuma līgumu atbildētājs par kredīta lietošanu apņēmies maksāt procentus – 1,833 % mēnesī no neatmaksāto naudas līdzekļu summas.

Prasītāja aprēķinājusi līgumiskos procentus par laiku no 16.06.2008. līdz pieteikuma par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā iesniegšanai - 06.03.2014., EUR 1503,95 apmērā un minētā summa, pamatojoties uz Civillikuma 1757.pantu, ir piedzenama no atbildētāja.

Civillikuma 1716.pantā noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Civillikuma 1717.pants nosaka, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam un tā apmēru nosaka līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 31.12.2013.).

Saskaņā ar aizdevuma līguma 5.1.punktu par maksājumu kavējumu atbildētājs apņēmies maksāt līgumsodu 0,5 % apmērā no kavētā maksājuma parāda summas par katru nokavēto maksājuma dienu.

Prasītāja aprēķināto līgumsodu samazinājusi un lūdz to piedzīt EUR 1319,63 apmērā, tas ir, 50 % apmērā no pamatparāda summas. Līgumsods aprēķināts par laiku no 09.12.2011. līdz 06.03.2014.

Vērtējot līgumsoda samērīgumu, tiesa ņem vērā apstākli, ka prasītājs ilgstoši vilcinājies vērsties tiesā savu tiesību aizsardzībai, kā rezultātā līgumsoda apmērs pieaudzis.

Kā norādīts Augstākās tiesas Civillietu departamenta tiesu prakses apkopojumā par līgumsodu piemērošanu, kavēšanos celt prasību tiesa, ievērojot visus apstākļus, var atzīt par tiesību izlietošanu pretēji Civillikuma 1.pantā noteiktajam labas ticības principam, ja kavēšanās tiešā veidā ietekmē līgumsoda apmēra palielināšanos. Šāda rīcība ir viens no argumentiem, kādēļ tiesa var nepiedzīt līgumsodu pilnā, prasītāja lūgtajā apmērā *(sk. SKC-881/2009, SPC-259/2010, SPC-63/2011)*.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā, kad prasība tiesā celta ilgu laiku pēc tam, kad atbildētājs sācis kavēt maksājumus, kā rezultātā līgumsoda apmērs būtiski pieaudzis, kā arī ņemot vērā šobrīd Civillikumā noteikto regulējumu par pieļaujamo līgumsoda apmēru, līgumsods ir samazināms un tas ir piedzenams 20 % apmērā no parāda pamatsummas, tas ir, EUR 527,85 apmērā.

Tiesa atzīst, ka nav pamatots prasījums noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus.

Saskaņā ar Civillikuma 1754.pantu procentiem vienmēr nepieciešams galvenais parāds jeb kapitālparāds. Ņemot vērā, ka prasība par galvenā parāda piedziņu nav celta, bet likums neparedz aprēķināt procentus no procentiem vai līgumsoda, nav pamata noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi: samaksātā valsts nodeva proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram EUR 304,77 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, no atbildētāja par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 3,05.

Pamatojoties uz teikto un Civilprocesa likuma 34.pantu, 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 92.-97., 190.-193., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /Nosaukums B/, Zviedrijā reģistrētam uzņēmumam, reģistrācijas numurs /reģistrācijas Nr./, līgumiskos procentus par laiku no 16.06.2008. līdz 06.03.2014. EUR 1503,95 (tūkstoš piecsimt trīs *euro* un 95 centi), līgumsodu EUR 527,85 (piecsimt divdesmit septiņi *euro* un 85 centi) un tiesas izdevumus EUR 309,47 (trīssimt deviņi *euro* un 47 centi).

Par labu prasītājam piedzīto summu samaksa veicama UAB /Nosaukums B/ filiāles Latvijā, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, norēķinu kontā AS „Swedbank", kredītiestādes kods: HABALV22, konta Nr. /konta numurs/.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda EUR 791,78 piedziņu un tiesību atzīšanu prasītājam saņemt likumiskos procentus no parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,05 (trīs *euro* un 05 centi).

Noteikt, ka atbildētājs spriedumu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.